

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject: ... JUS - 100

kode:

Course code:

Eksaminand nr.:

Examinee no.: 2

Dato og år:

Date and year: 07.12.2009

Ark. nr.

sheet no.

1

av

out of

7

i alt

total no.

Oppgave 1:

Jeg skal gjøre rede for forskjellen på sløymsutøvelsen og håndtering av uklare begreper i en lovtekst. Det siste kaller vi gjerne folkning og dette beror på å finne hva som er meningsinnholdet i en lovtekst. Sløymsutøvelse derimot, blir anvendt etter at lovteksten er tolket hvis teksten gir mulighet for å utøve sløyms. Jeg vil forklare begrepene nærmere her:

Ikke alle lover er like utydige. Det er flere grunner til dette; lovanvenderen trenger en viss frihet, ikke alle saker er like, vi har utvikling i samfunnet, det er umulig å lage en lov som gjelder for alle situasjoner o.s.v. Derfor er det ofte behov for å tolke en lovtekst for å finne meningsinnholdet i det som står der, for å tolke en lovtekst kan man bruke flere kilder. Forklaringer som ble laget for å utrede lovforslaget (NOU'er, Ot, prop), gir ofte svar på hva som menes med ulike begrep i lovteksten, og hva lovgiver ønsket å oppnå med teksten. Forklaringen i loven gir også en pekepinn på hva som er ønsket oppnådd med loven. Videre kan man se på hvordan lovteksten er forstått i lignende saker tidligere. Et eksempel på nødvendig folkning av en lovtekst kan hentes fra viltloven (nr. 38, 29 mai 1981) § 11, annet ledd, står det at eier eller noen som opptrer på eiers vegne, kan felle vilt under direkte angrep på bufe og tamrein. Hva er så bufe? Spørsmålet kom på spissen i den såkalte "hønsehaukdommen", der en mann skt tilfellt

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

705-100

kode:

Course code:

Eksaminand nr.:

Examinee no.:

2

Dato og år:

Date and year: 07.12.2009

Ark. nr.

sheet no.

av

out of

i alt

total no.

2

7

for å ha brukt utlovens fredningsprinsipp (§3). Han hadde skaffet en hønsehauk som angrep høener hans. En vanlig ordforståelse ville kanskje ikke definere hønse som kuffe, men i denne saken mente Høyesterett at en slik tolkning var i tråd med det lovgiver hadde tenkt. Høyesterett tolket analogisk. De tilgjente ordet kuffe en bredere betydning enn det det har i daglig tale for å oppnå lovgivers formål. De tolket på tvers av lovteksten. Å tolke innskrenkende og utvidende er også en slik måte og tolke på. ~~Å tolke~~ Innskrenkende tolkning gir et ord en mindre omfattende betydning enn det egentlig har, mens utvidende tolkning gir et ord mere omfattende. For eksempel blir grunnvannsføremst kan tolket til å gjelde under en erendam, mens en 15 fots båt blir tolket til å være et skip. En siste form for tolkning er antitetisk tolkning. Her tolker man itrid med lovteksten, ved å tolke teksten omvendt. F. eks er det oppgitt i vergemålsloven §1 at en umyndig menes med en person under 18 år. En antitetisk tolkning vil da konkludere med at en person over 18 år er myndig.

Når det gjelder skjønnsutøvelse går dette som sagt ut på å anvende den friheten som ligger i ~~lovteksten~~ lovanvenderen har fått i lovteksten. Hensikten er å legge en myndighet for vurdering til f. eks forvaltning og domstolene. Dette er for å slippe et for detaljregulert ~~lovverk~~ og omfattende lovverk, og for at fagmyndigheter skal kunne anvende et visst forvaltningssjøn. Et eksempel på dette er Ny plan og bygningslov (2008), §19.2

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

JUS - 100

kode:

Course code:

Eksaminand nr.:

Examinee no.:

2

Dato og år:

Date and year:

07.12.2009

Ark. nr.

sheet no.

av

out of

3

7

i alt

total no.

der forvaltningen tlegges myndighet for å gi dispensasjon fra. for eksempel byggetradet i strandsonen. Her sier loven blant annet at fordelten ved dispensasjon skal være klart større enn ulempen og forvaltningen for ansvar for å vurdere dette. Et annet eksempel er i Straffeloven (2005) der man har nedfelt strafferammer på ulike lovtraddet. Slik kan domstolene få utøve skjønn ved å avgjøre hvor streng straffen skal være, avhengig av det enkelte saks forhold.

Oppgave 2:

For at et rettsystem skal fungere ovenfor samfunnet er systemet nødt til å ha tillit og ~~å~~ være forutsigbart. Som nevnt i oppgave 1 er det rom for tolkning og skjønnsutøvelse av/ i norske lover. Selvom det ikke er nedfelt i lov er det vanlig rettspraksis at de dommer som blir avsagt er i tråd med tidligere rettspraksis slik at forutsigbarheten og forståelsen av lovetekst blir god. Derfor er det slik at man ofte ser til tidligere dommer innen samme rettsområde når man dommer i en sak. Slik vil også en dom få betydning som rettskilde i senere saker. På denne måten kan man danne en rettspraksis hvor man får en standard på hvordan forståelig lovetekst blir anvendt. ~~Dette kalles også~~

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

JUS - 100

kode:

Course code:

Eksaminand nr.:

Examinee no.:

2

Dato og år:

Date and year:

07.12.

2009

Ark. nr.

sheet no.

4

av

out of

7

i alt

total no.

Dommere og jury har på denne måten anledning til å se hvordan ulike begrep og formuleringer er tolket tidligere, og det er vanlig og legge dette til grunn som rettskilde for i en dom.

Det er forskjellig hvor mye vekt man kan legge på en dom. Vårt rettsystem, med tingretter, lagmannsretter og høyesterett gjør at dommer fra høyesterett er de man kan legge mest vekt på. Dommer fra lagmannsretten kan legges vekt på hvis man ikke har en høyesterettsdom og rettsaken er omfattende. Høyesterett behandler ofte prinsipp saker for å danne en rettspraksis, eller et prejudikat, for hvordan en sak skal løses. Eksempler på dette er "Strandlauddommen" og "kløffa-dommen". Videre har det betydning hvordan og hvem som avsa dommen. Var den enstemmig, eller var dommerene uenige? Var det en avdeling (5 dommere) som avsa dommen; eller var det høyesterett i plenum (19 dommere)? Jo mer enighet jo bedre, og jo flere dommere jo bedre. Høyesterett i plenum dommer kun i prinsipielle saker, og disse får stor betydning som rettskilde.

I tillegg er det selvfølgelig viktig for saken hvor lik en dom er den saken man vil bruke den på. Er sakene like er kan man se mye på tidligere dom, mens er de ulike blir dette vanskelig. Alder på dommer er også av stor betydning, jo yngre jo bedre.

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

JUS-100

kode:

Course code:

Eksaminand nr.:

Examinee no.:

2

Dato og år:

Date and year:

07.12

2009

Ark. nr.

sheet no.

5

av

out of

7

i alt

total no.

Oppgave 3:

Hovedspørsmålet i denne saken er om elgjakten og andejakten til Adolf Nengarden og jaktkompis Svein var lovlig. Det juridiske grunnlaget for drøftelsen ligger i Viltloven av 29. mai 1981 nr. 38. Siden de to jaktutøvelsene er ulike vil jeg i første omgang behandle de hver for seg.

Det er opplyst i saken at Adolf og Svein i første omgang drev elgjakt fra en rovbåt i Granholmsvika. Robåten var påmontert en påhengsmotor på 2,5 HK, men den var ikke i bruk under utøvelsen av jakten. I § 21 i Viltloven, ~~første~~ ~~ledd, bokstave~~, annet ledd står det at det er forbudt å drive jakt fra motorbåt eller annet flyende eller svevende fartøy drevet med motor, innen en avstand av 2 km fra land.

Det er opplyst at Adolf og Svein befant seg ca. 200 m. fra land på det aktuelle tidspunktet. Spørsmålet ~~er~~ blir da om robåten kommer under bestemmelsen motorbåt fordi Adolf hadde påmontert en påhengsmotor. Det er klart at båten i utgangspunktet var en rovbåt, og at motoren kun ble brukt til transport ut til området de jaktet fra. Således kunne tiltalte ha rodd ut, og på denne måte ville jaktutøvelsen vært lovlig i henhold til bestemmelsen om motorbåt. Likevel er det grunn til å tro at lovgiver ønsket å skape et klart skille mellom betegnelsen motorbåt og andre farkoster uten motor. Et slikt skille vil også fremme myndighetsutøvelsen og fore fore misbruk av motordrevne båter i forhold til jaktutøvelsen.

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

JUS-100

kode:

Course code:

Eksaminand nr.:

Examinee no.:

2

Dato og år:

Date and year:

07.12

2009

Ark. nr.

sheet no.

6

av

7

i alt

total no.

Jeg kan derfor vanskelig se at så lenge båten var påmontert motor ikke kan regnes for annet enn motorbåt. Tiltalte har uttalt at han ikke hadde skutt noen elg og på denne måten ikke gjort noe ulovlig. Det er opplyst i saken at de tiltalte avgjente søks skudd mot en elg, men at ingen av de traff. Ordet jakt er ikke definert i lovverket, men uttra ~~er~~ gjeldende ordforståelse kan jeg ikke se at deres opptreden faller utenfor begrepet jakt. Derimot vil jeg presisere at det å avgjere skudd ikke er nødvendig for at ordet jakt kan brukes, men at ordet jakt kan brukes når en har til hensikt å skulle felle et vil. Konklusjonen må dermed bli at de tiltalte var på jakt, og at bruk av ~~en~~ robot påmontert motor var ulovlig. Samtidig er det klart at utøvelsen av jakten kan ha vært i strid med § 19 i villloven: "Jakt og fangs skal utøves på en slik måte at villtet ikke utsettes for unødige lidelser (....)". De tiltalte avgjente søks skudd uten å felle elgen. ~~Samtidig var det sk~~ Det er opplyst at det også var skumring. Det er klart at det ~~er~~ til enhver tid må være jegerens ansvar å utøve human jakt, og vurdere gjeldende ~~for~~ lysforhold, skuddavstand osv. Jeg vil derfor ikke diskutere dette nærmere. ~~MS~~

Når det gjelder andejakten er det opplyst i saken at denne jakten foregikk ved bruk av motoren på båten. Villloven § 21, annet ledd kan tolkes antitetisk. ~~med~~ Innen en avstand ~~fra~~ land av 2 km fra land er det forbudt å bruke motorbåt. En antitetisk tolkning vil konkludere med at det er lovlig å bruke motorbåt over 2 km

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

JUS-100

kode:

Course code:

Eksaminand nr.:

Examinee no.:

2

Dato og år:

Date and year:

07.12

2009

Ark. nr.

sheet no.

7

av

out of

7

i alt

total no.

fra land. Det er opplyst i saken at de tiltalte jaktet ved et skjøer, Vikashjøret, som ligger 3 km fra land. Viltlovens § 21, annet ledd definerer den mot også holmer og skjøer som land. Fylkesmannen har i henhold til nevnte paragraf anledning til å øke eller minske 2 km grensen, men det er opplyst i saken at det ikke gjaldt noen spesialregler i området. Svein har lovt til grunn for skytingen fra båten at båten lå stødigere i ~~stø~~ sjøen når de hadde litt fart. Jeg kan se at dette er i tråd med Viltlovens § 19 om human jakt, men jeg kan ikke se at § 21 kan tolkes utvidende eller analogisk slik bruk av motorbåt var lovlig. Konklusjonen må derfor bli at Adolt og Svein ikke hadde anledning til å jakte fra motorbåt.

Jeg konkluderer med at både elgjakten og andejakten var i samsvar med Viltlovens bestemmelser om bruk av motorbåt.